

τρωσεν. "Όταν εἶπερ τις καὶ ἄλλος εὐλόγως ἐδύνατο νὰ καυχηθῆ ὁ Χοιροσφάκτης, ὅτι διὰ τῶν διπλωματικῶν διακονιών αὐτοῦ ἔφερον ἀποτελέσματα, ὅποια δὲν προσεδοκῶντο ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λέοντος.

Λέγουσιν, ὅτι ἡ ἱστορία δὲν ἐπαναλαμβάνεται. Ἄλλ' ἄρά γε τοῖμα τις νὰ ἀποφανθῆ, ὅτι τὰ περὶ τῶν Βουλγάρων διπλωματικὰ ἔγγραφα τοῦ Χοιροσφάκτου εἶναι ἀδύνατον νὰ εὗρωσι μιμητὰς καὶ κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους;

N. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Γ'

«Διὰ νὰ κερδίσω καιρόν — ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον ὁ Στέφανος ἀναλαμβάνων τὸ νῆμα τῆς ὀμιλίας — ἐσκύψα καὶ τὴν ἐβοήθησα νὰ μαζεύσῃ τὰ σκορπισμένα τριαντάφυλλά της. Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν μ' εὐρῆκεν ὁ κύριος Ἀναστάσιος, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ μοῦ ζητῆ συγγώρησιν διότι μ' ἔκαμε νὰ προσμένω, καὶ νὰ μ' εὐχαριστῆ διότι ἐδέχθην τὴν πρόσκλησίν του καὶ ἦλθα. Ἐνοεῖται τοῦ εἶπα πόσον ἤμην εὐγνώμων διὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψίν του καὶ πόσον πολῦτιμος ἦτο δι' ἐμὲ ἡ γνωριμία του καὶ μάλιστα μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἐρημίαν καὶ μοναξίαν.

Ἡ Ἀμαρυλλίς ἐν ᾧ ἐψαλίδιζε τὰ περιττὰ φύλλα καὶ τὰ ἀγκάθια τῶν ῥόδων ἐγύρισεν ἔξαφνα καὶ μ' ἐκύτταξε μὲ τὰ μεγάλα ὀλόφωτα μάτια της.

— Δὲν σὰς ἀρέσει ἡ ἐξοχή; εἶπεν.

— Ἡ μοναξιά καὶ ἡ μονοτονία της μὲ πλήττει...

— Δὲν σὰς συγχάριω καθόλου. Θερρῶ ὅμως ὅτι δὲν πταίετε. Ἡ ἐξοχή ἔχει τὴν τέχνην της, πρέπει νὰ ἠξεύρη κανεὶς πῶς νὰ ζήσῃ, ἔχει τὰ μυστικά της καλά... Ὅταν τὰ μάθετε θ' ἀλλάξετε γνώμην. Θὰ σὰς δώσω ἐγὼ μερικὰ μαθήματα μὲ τὸν πατέρα μου μαζί.

— Βέβαια, βέβαια, εἶπεν ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἀγαθῶς μειδιῶν, καὶ θὰ κάμωμεν ἀρχὴν ἀπόψε μάλιστα ἂν θέλετε. Τὸ πρῶτον μάθημα... εἰς τὴν Σπηλιὰ τῆς Μάγισσας!...

— Ὅχι, ὄχι! εἶπεν ἐκείνη ζωηρῶς· αὐτὸ εἶνε διὰ προχωρημένους μαθητὰς, ἀργότερα. Ἀπόψε θ' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τῆ Βρυσοῦλα.

— Μὲ τόσον καλοὺς διδασκάλους δὲν εἶνε ἀμφιβολία ὅτι θὰ γίνω σοφός.

— Ἄν δὲν εἴσθε πολὺ ἀμελής;... ἀλλὰ τότε

θ' ἀρχίσουν καὶ αἱ τιμωραὶ, ἐπρόσθεσεν ἀπειλητικῶς.

Ἐνοεῖς βέβαια πόσον μ' ἐνθουσίαζε βαθμηδὸν ὄχι μόνον ἡ εὐμορφία της, ἀλλ' ἀκόμη ἡ χάρις της, ἡ ἀφέλεια, ἡ καλωσύνη, ἡ οἰκειότης αὐτῆ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐφέρετο ὡς νὰ μ' ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ.

Ἡ Ἀμαρυλλίς ἐπῆγε νὰ εἰτοιμάσῃ τὸ γάλα καὶ ἐμείναμεν μόνον μὲ τὸν πατέρα της οἱ δύο. Ὅταν ἔλειπε τὸ φῶς ἐκείνης, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐθάμβωνε τὰ μάτια, ἡμπόρεσα μὲ περισσοτέραν ἀνεσιν νὰ παρκτηρήσω τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ γείτονός μου. Ἦτο φυσιογνωμία καλοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο ὅτι ὑπέφερε λύπας εἰς τὴν ζωὴν του, λύπας, τὰς ὁποίας ἐσκέπασεν ἔπειτα γαλήνη καὶ ἤσυχος εὐτυχία. Οἱ τρόποι του δὲ ἐμαρτύρουν ὅτι ἐζῆσεν εἰς ἀνεπτυγμένην κοινωνίαν. Βαθμηδὸν, εἰς τὴν σειρὰν τῆς ὀμιλίας, μὲ ὄλην τὴν εἰλικρίνειαν καὶ ἐμπιστοσύνην τιμίου ἀνθρώπου μοῦ εἶπεν ὅτι ἦτο ἔμπορος εἰς Μασσαλίαν, ὅτι πρὸ δέκα ἐτῶν ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποκατασταθῆ ὀριστικῶς, ὅτι ἀγόρασε τότε καὶ τὸ κτήμα αὐτό, διότι ἔχει μανίαν μὲ τὰ κτήματα, ὅτι δυστυχῶς ἔχασε μετὰ τὰ τρία ἔτη τὴν σύζυγόν του, ὀλίγον δὲ μετ' αὐτὴν καὶ τὴν νεωτέραν κόρην του καὶ ὅτι τοῖ ἀπέμεινε μόνος σύντροφος τῆς ζωῆς του ἡ... ἡ Ἀμαρυλλίς τέλος πάντων, τῆς ὁποίας ἤρχισε νὰ πλέκη τὰ ἐγκώμια, ὄχι ὅπως συνήθως μερικοὶ γονεῖς μωροὶ, τοὺς ὁποίους τυφλώνει ἡ στοργή, ἀλλὰ μὲ πραγματικὴν συγκίνησιν πατρός εὐγνωμονοῦντος πρὸς τὸ μόνον τέκνον του.

Σὲ βεβαίῳ δὲ ὅτι μετεῖχον καὶ ἐγὼ τῆς συγκινήσεως καὶ ἔχαιρον διότι ἐπεβεβαιούντο αἱ πρῶται ἀγαθὰ ἐντυπώσεις μου περὶ τῆς κόρης. Καὶ βέβαια, τὸ ν' ἀποφασίζῃ νὰ ἔρχεται ἐπὶ ἐξ μῆνας εἰς τὴν ἐρημίαν, ν' ἀφήνῃ τὸν κόσμον διὰ νὰ συντροφεύῃ τὸν πατέρα της, καὶ ὄχι μόνον νὰ μὴ παραπονῆται δι' αὐτὸ καθόλου, ἀλλὰ νὰ μεταβάλλῃ μάλιστα τὴν θυσίαν εἰς εὐχαρίστησιν, καὶ τὴν ἔξορίαν εἰς ἀπόλαυσιν, αὐτὸ καὶ μόνον προὔπεθετε ψυχὴν ἀγγελικὴν.

Διὰ τοῦτο ὅταν ἐπέστρεψε πάλιν μὲ τὸν μικρόν ὑπηρετήν, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸ γάλα, τὴν ἐκύτταξα μὲ περισσότερον ἀκόμη θαυμασμόν. Ἐκάθησε κοντά μου.

Ἐπίναμεν σιωπηλοὶ τὸ ναυτὸν πρόθειον γάλα· καὶ ποτὲ δὲν ἔπια γάλα ὠραιότερον. Ἡ Ἀμαρυλλίς ἐγύρισε καὶ μ' ἐκύτταξεν ἔξαφνα.

— Θὰ μείνετε ὅλον τὸ καλοκαίρι ἐδῶ;

— Ὅχι δά, μόνον ὀκτὼ ἡμέρας ἀκόμη.

— Καλέ, δὲν θὰ φύγετε τόσον γρήγορα, εἶπε μὲ τὸ χαριτωμένον της μειδίαμα.

Ἄν μοῦ ἔλεγε κανεὶς τὰ λόγια αὐτὰ μίαν ἡμέραν πρὶν θὰ τὸν ἔπιγα, καὶ ὅμως τὴν ὥραν ἐκείνην τὰ ἤκουσα μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ ἀπεκρίθην :

— Θὰ ἔχω ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ μείνω περισσότερον, ἂν εἶνε δυνατόν.

Ἐπειτα ἡ ὁμιλία περιστράφη εἰς τὰ περὶ Ἀθηνῶν καὶ τέλος εἰς ὀλίγα πολιτικά, τὰ ὅποια δὲν μὲ διεσκέδαζαν διόλου, διότι ἡ Ἀμαρυλλίς δὲν ἤμποροῦσε νὰ προσθέσῃ ὅπως εἰς κάθε ἄλλο τὴν ἀφελῆ γνώμη της μὲ τὴν χαριτωμένην σφιγκτὴν φωνήν της. Εἶδα ὅτι ὁ ἥλιος ἦτο ἄρκετὰ ὑψηλὰ καὶ ἔπρεπε νὰ φύγω· μὲ πολλήν μου δυσἀρεσκείαν ἐσηκώθην καὶ ἐχαιρέτησα τὸν κύριον Ἀναστάσιον. Μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι μὲ ὅλην του τὴν καρδιά :

— Μὴ λησμονήσετε ὅτι τὸ βράδυ εἰς τὰς πέντε πρέπει νὰ ἦσθε ἐδῶ διὰ τὴν μικράν μας ἐκδρομὴν καὶ ἔπειτα θὰ δειπνήσωμεν μαζί.

Εἰς τὸ τραπέζι ἦτο ἀκόμη ὁ σωρὸς τῶν τριανταφύλλων ἡ κόρη ἐδιάλεξε πεντ' ἔξ, τὰ καλλίτερα καὶ μοῦ τὰ προσέφερε :

— Τὸ μερίδιόν σας, εἶπε μὲ πονηρίαν· δὲν τὰ ἐμαζεύσαμεν μαζί ;

Μὲ προέπεμψαν μέχρι τῆς θήρας τοῦ κήπου καὶ μ' ἐνεθύμισαν πάλιν τὴν ἐσπερινὴν ἐκδρομὴν—ὡσὰν νὰ ἦτο φόβος μήπως τὴν λησμονήσω. Ὁ ἐπιστάτης μὲ ἐπρόσμενεν ἀπ' ἔξω καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸν πύργον ἀπὸ ἄλλον δρόμον ἀνώμαλον ἀλλὰ σκιερὸν μέσα ἀπὸ τὸ δάσος. Ἐνοεῖται ὅτι ἅμα ἔφθασα, πρῶτα πρῶτα ἐφρόντισα νὰ περιποιηθῶ τὰ πολυτίμα ῥόδα μου, καὶ ἔπειτα ἐκλείσθηκα εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ μὲ μισοκλεισμένα μάτια ἄρχισα νὰ ἐνθυμοῦμαι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕνα ἕνα ὅλα τὰ ἀπροσδόκητα ὅσα μοῦ συνέβησαν ἀπὸ τὸ πρῶτ', καὶ τὰ ὅποια ὁμοίωζαν τόσον μὲ πικραμῦθι. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ ἐρημία ἄρχισε νὰ μοῦ φαίνεται ὑποερπτή. Καὶ ὡς ἐπὶ τὴν ὅλων αὐτῶν μοῦ ἤρχετο πάντοτε ἡ ἰδέα ὅτι κἀνεὶς δὲν μὲ ἐβίαζε νὰ φύγω μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, ὁ θεὸς μου μάλιστα θὰ κατευχαριστηθῆ ἂν μείνω περισσότερον. Καὶ μετ' ὀλίγον, τὴν ἰδέαν αὐτὴν παρεδεχόμην ὀριστικῶς πλέον. Ὡστε ἡ προφητεία ἐκείνη τῆς χαριτωμένης κόρης : *Καλὲ δὲν θὰ φύγετε, ἐπραγματοποιεῖτο εὐθύς, εὐθύς.*

Τί δὲν ἔκαμα διὰ νὰ περάσουν αὐτὰ αἱ εὐλογημένα ὧραι καὶ νὰ ἔλθουν αἱ 4 1/2 διὰ νὰ φύγω!... Ἐξεφύλλισα πεντ' ἔξ βιβλία, ἐπεριπάτησα ἄνω κάτω, εἶδα ἐκάτὸν φορὰς τὸ ὥρολόγι μου, κατέβηκα εἰς τὸ χωριὸν καὶ ἔστησα ὁμιλίαις μὲ τοὺς χωρικοὺς, ἐκάπνισα δεκαπέντε σιγάρα, ἐδοκίμασα νὰ κοιμηθῶ· τέλος πάντων εἰς τὰς πέντε ἤμην εἰς τὴν θύραν τοῦ γείτονός μου.

— Ἐδῶ θὰ σταματήσω εὐτυχῶς, προσέθηκε διακόπτων τὴν διήγησίν του, ἦν μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρηκολούθουν ἤδη· τὰς μετὰ ταῦτα ἐντυπώσεις μου ἐκ τῆς ἐκδρομῆς εἶχα ἀνάγκη νὰ τὰ εἰπῶ εἰς κανένα διὰ νὰ ξεσκάσω, διότι μοῦ ἔφεραν ἀσφοξίαν ὅπως ἡ μυρωδιὰ ἀπὸ

πολλὰ πολλὰ κλεισμένα ἄνθη. Τὴν νύκτα ἐκείνην δὲν εἶχα ὕπνον. Ἐσηκώθηκα λοιπὸν καὶ τὰς ἔγραψα ἔτσι τυχαίως, ἀλλὰ μὲ λεπτομέρειαν καὶ ἀλήθειαν ὅπως θὰ σοῦ τὰς ἔλεγα ἂν ἦσουν ἐκεῖ. Πάρε τὰς καὶ διάβασέ τὰς ἀπόψε καὶ τὸ πρῶτ' ἂν ἔλθῃς εἰς τὸ σπίτι μου ν' ἀκούσῃς τὴν συνέχειαν...

Ἐπῆρα τὰ τετριμμένα φύλλα τοῦ χάρτου καὶ τὰ ἀνέγνωσα μὲ πολλήν δυσκολίαν ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ κηρίου μου—ὁ εὐλογημένος ὁ Στέφανος ἔχει ἄθλιον γράψιμον !

Καὶ ἔπειτα δυσχυρίζονται τινες ὅτι ἀπὸ τὸ γράψιμον γνωρίζεται ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου. —Μάλιστα!...

Δ'.

Ἄ ὁ αὐτὸς μικρὸς φουστανελλοφόρος ἦλθε καὶ ἠνοιξε τὴν θύραν. Τώρα ὁμως δὲν μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ κίβσι, ἀλλὰ διὰ μικρὰς δειροστοιχίας εἰς τὴν οἰκίαν κατ' εὐθεῖαν. Τί χαριτωμένον ποῦ εἶνε τὸ ἐσωτερικόν της· παντοῦ καθαριότης, εὐπρέπεια καὶ λιτότης ἀγροτική. Τραπεζία, ἀρμάρια, καθίσματα, ὅλα ἀπὸ ξύλον ὀξυῶς ἀστίλβωτον καὶ τὰ ἐπιστρώματα καὶ τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων ἐκ ποικιλοχρῶων ὑφασμάτων ἐγχωρίου κατασκευῆς. Ἐπὶ τῶν τοίχων μόνον ὀλίγαι φωτογραφίαι οἰκογενειακαὶ, καὶ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν ἀνθοδοχεῖα κατάφορτα ἐκ ῥόδων, βιβλία τινά, καὶ τεμάχια λίθων καὶ μετάλλων μεμιγμένα μετ' ὀστράκων θαλασσίων. Ὀλίγα ἄγγεϊα ἀρχαῖα κοινῆς τέχνης καὶ λυχνάρια εὐρεθέντα ἴσως ἐν τινι ἀγρῷ ἔκειντο ὑπὸ τὴν μίαν τράπεζαν. Τὸ δωμάτιον αὐτὸ ἐν ἰσογειῷ κείμενον εἶνε αἴθουσα συγχρόνως καὶ τραπεζαρία.

Ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἦτο βεβουλισμένος εἰς τὴν μελέτην κηπουρικῶν συγγραμμάτων· ἔρριψε τὸ βιβλίον, ἀπῆρσε τὰ δίοπτρά του καὶ ἀνηγέρθη ἐκ τοῦ ἀνακλίντρου ἵνα μὲ ὑποδεχθῆ. Ἡ ὁμιλία μας ὡς ἐκ τοῦ βιβλίου του, τὸ ὅποιον ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας, περιστράφη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν κηπουρικὴν, πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ γείτονός μου, ὅστις ἐπέδειξεν εἰς τὴν τεθαμβωμένην ἀμάθειάν μου ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας του. Ἀπορμὴν δὲ λαθῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαίων οὗς ἀπηύθυνα πρὸς τὰ πολυειδῆ ῥόδα του ἔφερον ἐμπρὸς μου· τὸ ἕν ἐκ τῶν ἀνθοδοχείων καὶ ἤρχισε νὰ μὲ διδάσκῃ τὴν ὀνοματολογίαν των.

— Ὅλα τὰ γένη αὐτὰ εἶνε εὐγενῆ, ὅλα τὰ ἔχω φέρῃ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Πολλὰ εἶνε σπανιώτατα καὶ μὲ πολὺν κόπον κατώρθωσα νὰ τὰ εὔρω καὶ νὰ τὰ ἀναπτύξω. Αὐτὸ εἶνε ὁ κόμης *Καβούρ*, αὐτὸ ὁ *Αὔγουστος Μι* μὲ τὸ γλυκὺ τριανταφυλλί του χρῶμα καὶ τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα τῶν κελύκων του, αὐτὸ τὸ λαμπρὸν ποῦ ἔχει χρῶμα κρέατος εἶνε ὁ *Ἀδάμ*. Νὰ καὶ ὁ *Νιφετόρ*, νὰ καὶ ἡ *Σιλιφίς*!... Ἄ! αὐτὸ ἐζητοῦσα, αὐτὸ

τὸ λευκὸν τὸ μικρὸν· κυττάζετε εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἔχει γραμμὰς κυανὰς ὡσάν ἐκτίνας. Αὐτὸ εἶνε ἄγνωστον εἶδος, εἰς κανένα κατάλογον δὲν ὑπάρχει, εἰς κανὲν σύγγραμμα ἀνθοκομίας. Δὲν ἤξεύρω πῶς ἐγεννήθηκ' ἐδῶ, ἡ κόρη μου τὸ παρετήρησε πρώτη καὶ τὸ ἐβάπτισεν ἐκείνη ὅπως εἶχε τὸ δικαίωμα· τὸ ὠνόμασεν: *Ἀμαρυλλίδα*. Θὰ τὸ στείλω κάποτε εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ νὰ προστεθῆ εἰς τοὺς καταλόγους μὲ τὸ ἑλληνικὸν τοῦ αὐτοῦ ὄνομα.

Ὁ κ' Ἀναστάσιος ἐξηκολούθει ἀπαριθμῶν σειρὰν ὀνομάτων βόδων, ἀλλὰ τὸ ἐδικόν μου ἐνδιαφέρον προσηλώθη μόνον εἰς τὴν *Ἀμαρυλλίδα*. Τὰ χεῖλη μου ἄκουσῶς ἐψιθύριζον συλλαβιστὰ καὶ κατ' ἐπανάληψιν τὸ εὐφωρον καὶ γλυκύτατον ὄνομα τὸ ὁποῖον καὶ τώρα ἀκόμη ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτὸς προσφέρω καὶ ἀκούω ὁ ἴδιος Ἀμαρυλλίς! Ἀμαρυλλίς! δὲν ἔχει πλέον δι' ἐμέ ἄλλο ὄνομα ἐκείνη! Καὶ τῆς ἀρμύζει τόσον! Ἀμαρυλλίς... Κρίμα, ποῦ δὲν ἔχω ἐδῶ ν' ἀποστηθίσω τὸ τρίτον εἰδύλλιον τοῦ Θεοκρίτου!

Ἐν τούτοις συνεχῆς τριγμός, ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου προερχόμενος, μ' ἔκαμε νὰ στρέψω πολλὰκις τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν κλειστὴν θύραν αὐτοῦ. Ὁ κ' Ἀναστάσιος τὸ παρετήρησεν:

— Εἶνε ἡ κόρη μου ἐκεῖ, εἶπε μειδιῶν καὶ ἐργάζεται.

— Ἐργάζεται; τί εἶδους ἐργασία εἶνε αὐτὴ ἡ ὁποία κάμνει τόσον κρότον.

— Ὁ ἐργαλειός... ὑφαίνει.

Καὶ ἐν ᾧ ἐκπληκτος προσέβλεπον αὐτόν, ἠγέρθη καὶ ἤνοιξεν ἡρέμα τὴν κλειστὴν θύραν. Εἶδον τότε πρώτην φορὰν τὸ εἰς ἡμᾶς τοὺς κατοίκους τῆς πρωτεύουσας ἄγνωστον μηχανήμα τῆς ἐγχωρίου ὑφαντουργίας, ὠρθούμενον ὡς μέγαν σκελετὸν προκατακλυσμαίου ζῶου. Ἐκείνη ἐκάθητο πρὸ αὐτοῦ χαμηλά, ἴστατο δὲ παρέκει βοηθοῦσα αὐτήν, εὐσωμος καὶ εὐμορφος μελαγχρινὴ χωρική ἐν καθαρᾷ καὶ ἑορτασίμῳ στολῇ.

Ἄμα μὲ εἶδεν ἔκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ μ' ἐχαίρετίσε προσηνέστατα.

— Πρώτην φορὰν βλέπετε ἐργαλεῖόν βέβαια, ἐλάτε κοντήτερα.

Ἐπλησίασα.

— Θέλετε νὰ σᾶς κάμω μάθημα ὑφαντικῆς; αὐτὸ εἶνε τὸ ὑγάδι, αὐτὸ τὸ σημόνι, αὐτὸ τὸ χτένι, αὐτὸ τὸ γάρζο... Εἶμαι βλέπετε δυνατὴ εἰς τὴν τέχνην· τί λές, Μαριῶ; προσέθηκεν, ἀποτεινομένη πρὸς τὴν χωρικήν.

— Ἡ κυρά μας εἶνε ἡ καλλίτερη ὑφάντρια 'στὸ χωριό, ἐναβρυνομένη εἶπεν ἡ χωρική διὰ τῆς σεσυρμένης φωνῆς τῆς.

— Καὶ ἀφοῦ πρώτον σᾶς συγχαρῆ κάνεις διὰ τὴν θαυμασίαν ἐπιτηδειότητα καὶ τὴν προκοπὴν σᾶς, ἡμπορεῖ νὰ σᾶς ἐρωτήσῃ τί εἶνε αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὑφαίνετε;

— Εἶνε ζωνάρι, ὅπως αὐτὸ ποῦ φορεῖ ἡ Μαριῶ.

— Καὶ θὰ τὸ χαρίσετε εἰς καμμίαν χωρικήν;

— Ὅχι, τὸ θέλω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ἔχω κάμη ἐνδυμασίαν χωρικήν ὀλόκληρον.

Εὐθὺς ἐφαντάσθηεν πόσον εὐμορφος θὰ ἦτο ἐν τῇ γραφικῇ ἐκείνῃ περιβολῇ.

— Καὶ πότε θὰ τὴν φορέσετε;

— Τί σᾶς μέλει! ἀπήντησε μετὰ πονηροῦ μειδιάματος.

— Ὁ ἐργαλειός καὶ αὐριον θὰ ἦνε εἰς τὴν θέσιν του, ὑπέλαβεν ὁ κ' Ἀναστάσιος, καὶ ἡ ὥρα περνᾷ. Θέλομεν τρία τέταρτα ἕως τὴν Βρυσούλαν, ἔλα προκομμένη μου, ἄφησε πλεῖα τὴν δουλειά, προσέθηκε, καθιστῶν ὡς οἶόν τε θωπευτικὴν τὴν φωνὴν του.

Ἡ κόρη ὑπήκουσε, ἀνεσηκώθη, ἐτίναξε τὰς κλωστὰς ἀπὸ τὴν κομπῆν ποδιᾶν τῆς καὶ ἀνέβη πηδῶσα τὴν κλιμακα τοῦ ἄνω πατώματος. Μετὰ μίαν στιγμὴν κατῆλθε πάλιν ἑτοιμος. Ἡ μάγισσα! ἀπεράσισε λοιπὸν καὶ κελὰ νὰ μὲ τρελλάνη! Ποῦ εὐρῆκε πάλιν τὸν κομπῶν αὐτὸν ἀχυρόπλεκτον πῖλον, ὁ ὁποῖος τῆς ἐπήγαινε τόσον μὲ τὸν πλκτὸν γυρὸν του:

Μόλις ἠτοιμάσθημεν νὰ ἐξέλθωμεν, ὡς νὰ τῆς ἦλθεν αἴφνης κάτι εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἔφυγε δρομαία:

— Αἶ, αἶ, ποῦ τρέχεις μόνη σου; ἔκραζε δυσανασχετῶν ὁ πατήρ τῆς.

— Καλέ, ξέχασα νὰ ταγίσω τὰ περιστέρια μου, ἀπήντησεν ἐκείνη γοργῶς ἐπιστραφεῖσα καὶ σταματήσασα μόλις τὸ βῆμα.

— Τὰ ταγίζει ἡ Μαριῶ... Τί τρόπος εἶν' αὐτὸς νὰ μᾶς κάμνης νὰ σὲ προσμένωμεν ὀρθοί!

— Ἐλάτε καὶ σῆς εἰς τὴν αὐλήν.—Κύριε Στέφανε, προσέθηκεν ἀποτεινομένη πρὸς ἐμέ, δὲν τὰ εἶδετε τὰ περιστέρια μου, ἐλάτε! Καὶ μοὶ ἔνευσεν ἐπιμόνης διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χειρὸς.

Ἦπήκουσα εὐχαρίστως καὶ τὴν ἠκολούθησα εἰς τὸ κιγκλιδωτὸν περίφραγμα. Εἶδα τότε ἀπαραμίλλως θελκτικὸν θέαμα· τὰ περιστέρια ἑκατὸν ἴσως τὸν ἀριθμὸν ὅλα λευκὰ εὐθὺς ἄμα τὴν εἶδαν, ἡμερωμένα καὶ ἀγαπημένα, ὅπως τὰ εἶχεν. Ἐσυνάχθησαν ὅλα γύρω τῆς, ἄλλα ἐπτερούγιζαν εἰς τοὺς ὤμους τῆς ἄλλα εἰς τὰ χεῖρά τῆς καὶ τῆς ἄρπαζαν ἀπ' ἐκεῖ τὸ σιτάρι, τὸ ὁποῖον ἔρριπτεν ἐν ἀφθονίᾳ· ἐκείνη δὲ ἄλλα ἐθώπευεν, ἄλλα δ' ἐδίωκε γελῶσα, διότι ἤρχοντο καὶ τὴν ἐγαργάλιζον εἰς τὸν λαϊμὸν μὲ τὸ βράμπος· τὰ δὲ μικρότερα τὰ κατεφίλει καὶ τοῖς ὠμίλει ὡς νὰ ἦσαν μικρὰ παιδία...

Τὶ θαυμάσιος περίπατος καὶ πόσῃ διαφορᾷ εἶχεν ἀπὸ ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἔκαμα χθὲς μὲ τὸν κωφὸν Γερονίκον, τὸν χωρικὸν τοῦ θεῖου μου. Ἄ!

μάλιστα, ἔτσι τὴν ἐννοῶ κ' ἐγὼ τὴν ἐξοχὴν...

Διὰ τὴν φθάσωμεν εἰς τὴν *Broussoular*, διήλθομεν ἐλικοειδεῖς ἀτραπούς διὰ μέσου σχίνων καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν πεύκων πυκνοφύλλων. Ἡ *Broussoula* εἶνε ὁπῆ ἐπὶ βράχου ἀπὸ τῆς ὁποίας σταλάζει ὕδωρ διαυγές ὡς κρύσταλλον, κεῖται δ' ἐντὸς φάραγγος ἣν καθιστᾷ γραφικωτάτην μακρὰ συντοχία γιγαντικῶν πλατάνων. Ἐκαθήσαμεν ἐκεῖ ἐπὶ ἐρριμμένου κορμοῦ δένδρου. Ἐπὶ τῶν πλατάνων ἐπάνω ἐκελάδουν ἀηθρόνες καὶ κάτω οἱ βάτραχοι ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἡμιλλῶντο φιλοτίμως πρὸς αὐτάς.

— Τί ἁρμονία! εἶπεν ἡ Ἀμαρυλλίς, θὰ πάγω νὰ τοὺς εἰπῶ νὰ σιωπήσουν αὐτοὶ οἱ φλύαροι.

Καὶ ἐβάδισεν ἀληθῶς πρὸς τὸ λιμναζόν ὄλιγον ὕδωρ μετὰ τόσης κωμικῆς ἀποφάσεως, ὥστε καὶ ὁ πατὴρ τῆς καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μὴ γελάσωμεν. Ἐπειτα διηυθύνθη πρὸς τὴν βρύσιν καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τὰς χεῖράς τῆς· ἐπλησιάζαμεν καὶ ἡμεῖς. Ἐκεῖνη ἀφῆρεσε τὸν πῖλόν τῆς καὶ τὸν ἐκρέμασεν εἰς τὸν κλάδον ἐνὸς πλατάνου, συνήνωσεν ἔπειτα τὰς παλάμας κάτωθι τοῦ σταλάζοντος ὕδατος καὶ κύψασα τὴν κεφαλὴν ἤρχισε νὰ ῥοφᾷ ὕδωρ ἐντὸς αὐτῶν.

— Ὠραία κατάστασις! εἶπεν ὁ κ. Ἀναστάσιος, ἕνα ποτήρι δὲν ἐνθυμήθηκες νὰ πάρῃς μαζὶ, ἐν ᾧ ζεύρεις ὅτι τὸ νερὸν αὐτὸ μοῦ ἀρέσει περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ νερὰ τοῦ χωριοῦ.

Ἐκεῖνη ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν. Ὡς ἐκ τῆς κεκυφίας θέσεως τὸ αἷμα εἶχεν ἀνέλθῃ εἰς τὴν μορφήν τῆς. Ῥοδοκόκκινος, μὲ τὰ χεῖλη καὶ τὴν ῥίνα καὶ τὴν σιαγόνα ἀποστάζοντα ὕδωρ, ἦτο ὑπὲρ ποτε δροσερὰ καὶ θελκτικὴ.

— Ὀρίστε ποτήρι, εἶπε πρὸς τὸν πατέρα τῆς τείνουσα τὰς παλάμας πλήρεις ὕδατος μετὰ τόσης πειστικῆς χάριτος, ὥστε δὲν ἐδίστασεν ἐκεῖνος νὰ κενώσῃ ἐπανειλημμένως ταύτας.

— Οὐφ, θραυρέμαί! εἶπε τέλος, αὐτὸ δὲν εἶνε ποτήρι τοῦ νεροῦ... εἶνε τοῦ ῥακιοῦ, καὶ ἐγέλασεν ὁ ἴδιος διὰ τὸν φιλοφρονητικὸν ἀστεϊσμόν πρὸς τὰς ἀληθῶς μικρὰς χεῖρας τῆς κόρης.

— Καλὰ, καὶ ὁ κύριος Στέφανος πῶς θὰ πιῇ νερὸν, προσέθηκεν αἰφνης προσβλέπων με, ὡς νὰ μ' ἐζήτει συγγνώμην.

— Μπᾶ, ἀπὸ τὸ ἴδιο ποτήρι, εἶπε μὲ τὴν παιδικὴν τὴν ἀφέλειαν. Ἀφοῦ δὲν ἔχομεν ἄλλο—ἀς μᾶς συγγνώμῃ.

Καὶ μοι ἔτεινε τὰς λευκὰς παλάμας τῆς πλήρεις ὕδατος.

Ἐδίστασα. Αὐτὸ ἦτο πάρα πολὺ νὰ πῶ νερὸν μὲς ἀπὸ τὰς χεῖράς τῆς, νὰ τὰ ἐγγίσω σχεδὸν μὲ τὰ χεῖλη μου; ἦτο θρασύτης, αὐθάδεια. Ἄν ἐκεῖνη εἶχε τὴν ἀπερισκεψίαν νὰ τὸ προτείνῃ ἔπρεπε νὰ τὸ δεχθῶ τάχα ἐγὼ, νὰ γείνω συνένος ἐνὸς ἀτόπου;

Ὁ κ. Ἀναστάσιος εἶδε τὸν δισταγμὸν μου.

Ἡ δὲν ἐνόησεν αὐτὸν ἢ προσεποιήθη ὅτι δὲν τὸν ἐνόησε.

— Πιέτε ἂν διψᾶτε, εἶπε. Τί; φοβεῖτε μὴ κουρασθῇ; καλλίτερα διὰ νὰ μάθῃ ἄλλοτε νὰ μὴ λησμονῇ.

Τί νὰ κάμω; ἔκυψα τὴν κεφαλὴν καὶ μεθ' ὅσης ἠδυνήθην περισσότερο ἀβρότητος, ἐρρόφησα τὸ περιεχόμενον ὕδωρ. Ἄλλ' ἠσθάνθην συναμα τοὺς πόδας μου τρέμοντας, τὸν νοῦν μου σαλευόμενον, ὡς νὰ ἔπια ὄχι ὕδωρ, ἀλλ' ἰσχυρότατον οἰνόπνευμα. Δὲν ἐτόλμησα νὰ ἐπαναλάβω τὴν δόσιν:

— Εὐχαριστῶ πολὺ, εἶπα· τὸ νερὸν εἶνε θαυμάσιον, τὸ ποτήρι θαυμασιώτερον καὶ ἐξοχος ὁ κεραστής, ἀλλὰ δὲν διψῶ...

— Βαρύνομαι τὸν ἴδιον δρόμον πάλιν! εἶπε μετὰ θελκτικῆς προπετειᾶς ἐνῶ ἔδενεν ὑπὸ τὴν σιαγόνα τὰς ἐρυθρὰς ταινίας τοῦ πῖλου τῆς· νὰ γυρίσωμεν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀκρογιαλιᾶς.

— Μὰ ζεύρεις; εἶνε μακρύτερα.

— Καὶ τί μ' αὐτό; Σεῖς περιπατεῖτε πολὺ...

— Καὶ ὁ κύριος Στέφανος ποῦ εἶνε ἀσυνεῖθιστος ἀπὸ δρόμους.

— Καλὲ τί ἀσυνεῖθιστος!... ὁ πατέρας μου σὰς θαρρεῖ κανένα γέρον, εἶπεν ἀποτεινομένη πρὸς ἐμὲ καὶ προσβλέπουσά με κατὰ πρόσωπον, ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τοῦ ἐναντίου.

— Μὴ ἀνησυγεῖτε δι' ἐμέ, ἔσπευσα νὰ προσθέσω· πηγαίνομεν ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιὰν καλλίτερα, νὰ ἰδῶ καὶ τὸν ἄλλον δρόμον.

Ἡ Ἀμαρυλλίς προεπορεύετο ζωηρὰ πάντοτε καὶ ἀκούρατος. Ἀγαπᾷ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους ὡς ἀγριόγιδον καὶ πολλάκις λοξεύει ἀπὸ τῆς εὐθείας καὶ πεπατημένης ἀτραποῦ διὰ νὰ εὔρη βράχον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον νὰ πηθῆσῃ ἢ μικρὸν κατήφορον διὰ νὰ τὸν κατέλθῃ τρέχουσα. Καὶ ἔχει ἀποκτήσῃ τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ μὴ ὀλισθαίνῃ ἐπὶ τῶν ὀλισθηρῶν φύλλων πεύκης, ἀτινα καλύπτουσι τὴν γῆν, ἐνῶ ἐγὼ μεθ' ὅλον τὸ συντηρητικὸν βᾶδισμά μου δις καὶ τρίς ὄλιγον ἔλειψε νὰ στρωθῶ κατὰ γῆς πρὸς μεγάλην αὐτῆς τέρψιν.

Τί εὐμορφος ὁ δρόμος αὐτὸς πλησίον τῆς θαλάσσης! τὰ κύματα ἔχουν φάγη καὶ ὀλονέν τρώγουν τοῦ βουνοῦ τὰς ὑπωρείας αἱ ὁποῖαι ὀρθοῦνται ἀπότομοι, καταξεσχισμέναι ἀπὸ τὴν ὀργὴν τῆς θαλάσσης· καὶ καθὼς εἶνε κατακόκκινον τὸ χῶμά των νομίζεις ὅτι φαίνονται τὰ πληγωμένα, τὰ αἱματωμένα σπλάγγνα τοῦ βουνοῦ. Ἐπᾶνω μέχρι τοῦ τελευταίου χείλους βλέπει κανεὶς πῦκα ὑψηλά. Πολλῶν αἱ ρίζαι δὲν εὐρίσκουν πλέον στήριγμα εἰς τὴν φαγωμένην γῆν καὶ γέρνουν πρὸς τὴν ἀκτὴν καταδικασμένα εἰς βέβαιον θάνατον, ἐν ᾧ ἄλλα κατέπεσαν ἤδη καὶ κοίτονται ξηρὰ καὶ ἄψυχα ἐπὶ τῶν βράχων καὶ τῶν χαλίκων.

Ἡ Ἀμαρυλλίς, ἐν ᾧ περιεργάζετο τὸ ἀνώμα-

λον ἔδαφος τῆς παραλίας, ἀφῆκεν αἴφνης κραυγὴν χαρᾶς, ὡς ν' ἀνεκάλυψε πολύτιμόν τι, καὶ ἔκυψεν ἵνα τὸ περισυλλέξῃ. Κατηνύνηθη δὲ πρὸς ἡμᾶς δρομαία κρατοῦσα ἀνὰ χεῖρας γαλανὰ ὄστεώδη ἄνθη.

— Ἀμάραντα, ἐφώνησεν, ἄνθισαν τί καλά! Θὰ μαζεύσω τώρα, ὅσα ἠμπορέσω.

— Μὰ τί θὰ τὰ κάμῃς πάλιν; εἶπεν ὁ πατήρ της.

— Μπα! τὰ θέλω· μοῦ χρειάζονται. Καὶ ἔτυψε μετὰ χαρίεντος πείσματος τὸν δεξιὸν γρόνθον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς παλάμης. Καθίστε σεῖς μὲ τὸν κύριον Στέφανον εἰς τοὺς βράχους ἐκεῖ νὰ μὴ σᾶς φυσᾷ καὶ ἀέρας, παρετήρησε δι' εἰρωνικοῦ τόνου—κ' ἐγὼ θὰ συναῶω ἔχει πλῆθος.

— Ἄν θέλετε σᾶς βοηθῶ κ' ἐγώ, εἶπα.

— Ἀκοῦτ' ἐκεῖ ἂν θέλω! ἔλατε λοιπὸν μαζί μου.

Ἐν ᾧ ὁ πατήρ της ἐκάθητο ἐπὶ βράχου κατὰ τὴν συμβουλήν αὐτῆς, παραγγέλλων μόνον διὰ παρακλητικῆς φωνῆς νὰ μὴ μᾶς νυκτώσῃ μὲ τὰ μάραντά της, ἐγὼ τὴν ἠκολούθουν καὶ ἤρχισαμεν τὴν συλλογὴν. Βαθμηδὸν δ' ἀπεμακρύνθημεν ὀλίγον τῆς θέσεως ὅπου ὁ κ. Ἀναστάσιος ἐκάθητο καὶ δὲν τὸν ἐβλέπομεν πλέον.

Διὰ μίαν στιγμὴν ἐσυλλογίσθη τὸ παράδοξον καὶ ἀπροσδόκητον τοῦ πράγματος καὶ ἐγέλασα χωρὶς νὰ τὸ θέλω.

— Τι γελάτε; ἠρώτησε περιέργως.

— Ἄν μοῦ ἔλεγε κάμμία γύφτισσα πέρυσιν ἴσταν σήμερον, ὅτι μετὰ ἓν ἔτος τὴν αὐτὴν ἡμέραν θὰ συναῶω ἀμάραντα εἰς μίαν ἔρημη ἀρογιαλιὰ τῆς Ἑλλάδος, θὰ μοῦ ἐφαίνετο τόσον ἀδύνατον, τόσον ἀστεῖον, ὥστε θὰ τὴν ἐκρήμνιζα ἀπὸ τὴν σκάλαν. Καὶ ὅμως. . .

Ἐπειράχθη· μὲ παρετήρησε λοξῶς καὶ ἔκυψε πάλιν τὴν κεφαλὴν:

— Ὡστε σᾶς φαίνεται ἀστεῖον πρᾶγμα νὰ συναῶω κ' ἀνεῖς ἀμάραντα! Ἐχετε δίκαιον πηγαίνωμεν, ὁ πατέρας μᾶς προσμένει.

Ἐλυπήθη ἐγκαρδίως καὶ μετενόησα διὰ τὴν ἄτοπον πρᾶξίν μου, ἂν καὶ δὲν ἦτο δὴ τοιαύτη ὥστε νὰ τὴν πειράξῃ. Καὶ εὐρέθη τὸσον συγκεχυμένος ὥστε οὔτε ἐξηγήσεις νὰ τῆς δώσω ἠδυνήθη, οὔτε τίποτε. Εἶχα συλλέξῃ ἀρκετὰ ἀμάραντα καὶ τῆς τὰ ἐπρόσφερα. Μοῦ εἶπεν ἐν εὐχαριστῶ στεγνὸν καὶ ξηρὸν ὡς τὰ ἀμάραντα καὶ τὰ συνήλωσε μὲ τὰ ἰδικά της. Ἄφου δὲ ἐβάδισε δύο τρία βήματα ἐμπρός, τὰ ἔρριψεν ὅλα μαζί εἰς τὴν θάλασσαν.

— Κάτι μὲ ἀδειανὰ χεῖρα; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ κ. Ἀναστάσιος, καὶ τὰ μάραντα;

— Ἦτον μὴ σφῆκα ἐπάνω, εἶπε σοβαρῶς, καὶ γὰρ νὰ μὴ μὲ κεντρώσῃ τὰ ἐπέταξα εἰς τὴν θάλασσαν.

Εἶχε χάσῃ ὅλην τὴν ζωηρότητά της πλέον.

Ἐβάδιζε πλησίον τοῦ πατρὸς της κατηφῆς καὶ σιωπῶσα. Κ' ἐγὼ δὲ εἶχον μελαγχολήσῃ καθ' ὑπερβολὴν.

Ἦτο τρόπος ἀληθινά, αὐτὸς ὁ ἰδικός μου; Δι' ἀδεξιωτάτης ἀστείότητος νὰ ταραῶω τὴν χαρὰν, τὴν εὐθυμίαν τῆς καλῆς κόρης! Εἰς ἀπόδοσιν ὅλης τῆς πρὸς ἐμὲ χαριεστάτης καὶ εὐμενοῦς φιλίας, ἦν τόσῳ ταχέως καὶ προθύμως παρέσχεν ἐγὼ νὰ φανῶ ἀγροικότερος τοῦ τελευταίου χωρικοῦ της! Ὁραίαν ἰδέαν θὰ ἐσχημάτισε περὶ ἐμοῦ! Ἐως ἐδῶ ἦτο ἡ εὐτυχία μου, ἔως ἐδῶ τὰ εἰδυλλιακὰ ὄνειρά μου!

Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ κρατήσω τὸν ἑαυτὸν μου, ἔπρεπε νὰ προσποιηθῶ εὐθυμίαν καὶ διάθεσιν. Ἄν ὁ κ. Ἀναστάσιος παρετήρει τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν καὶ τῶν δύο μᾶς τί ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ; Ἴσως ἄλλο παρὰ τὸ ἀληθές καὶ τότε ἀλλοίμονον. Θὰ μ' ἐνόμιζεν ἴσως τὸν οὐτιδανώτερον ἄνθρωπον τοῦ κόσμου. Ἦρχισα μαζί του πολιτικὴν συζήτησιν σκοπιμῶς, ἵνα δικαιολογηταὶ ἢ μὴ συμμετοχὴ τῆς κόρης καὶ ἐπέμενα τοσοῦτον πεισιμῶνας εἰς τὰς ἰδέας μου, ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἰδικὰς του, ὥστε ἡ συνδιάλεξις μᾶς παρετάθη καὶ κατὰ τὸ γεῦμα. Εὐτυχῶς συνεζήτηει χωρὶς νὰ θυμῶνῃ, ἄλλως τώρα συλλογίζομαι ὅτι δύο τρεῖς φορὰς ὕψωσα τόσον τὸν τόνον τῆς φωνῆς, ὥστε ἂν ἦτο ἀλλοῖος χαρακτήρος, βεβαίως θὰ τὰ ἐδιώρθωνα καὶ μαζί του, ὅπως καὶ μὲ τὴν κόρην του, καὶ θὰ ἔμενα πάλιν εἰς τὴν χαριτωμένην συντροφίαν τοῦ ἐπιστάτου τοῦ θεοῦ μου, καὶ τοῦ κωφοῦ Γερονικοῦ!

[Ἐπειτα συνέχεια.]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΑΠΟ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

Ἐπιστολαὶ πρὸς φίλον.

IB'

Πύργος τῆ 29 Ἀπριλίου

Γνωρίζεις ἴσως ὅτι διαρκοῦντος τοῦ Μαΐου γάμοι δὲν τελοῦνται ἐν Ἑλλάδι. Οὔτε ὁ Νόμος ἀπιγορεύει τοῦτο, οὔτε ἡ Ἐκκλησία, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἐπικρατεῖ τὸ ἔθιμον γενικῶς ἐνταῦθα. Σχετίζεται ἄρα γε πρὸς ἀρχαίαν τινὰ παράδοσιν; Πιθανόν! Ἐν τούτοις φέρεται καὶ ἄλλη τοῦ πράγματος ἐξηγήσις, ἥτις, καὶ εἰ μὴ ἀληθές, ἔχει ὅμως σημασίαν καθὸ ἐμφαίνουσα πόσον μένει βαθέως ἐγκεχαρᾶγμένον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὸ αἰσθημα τῶν ἱστορικῶν περιπετειῶν του. Λέγεται ὅτι ἡ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτησεν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ Χριστιανικὴ αὐτοκρατορία καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος κατέπε-